

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Bredeweg te Nederweert
Vervolgonderzoek steenuil
Definitief

colofon

projectnaam
Bredeweg te Nederweert
P06396

opdrachtgever
Woonik

BRO
projectleider
IMo

opgesteld door
RdM

interne controle
LBo

bron kapt
BRO

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
2	Omschrijving plangebied	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstige situatie	5
3	Werkwijze	6
4	Resultaten onderzoek	7
4.1	Steenuil	7
4.1.1	Territoria	7
4.1.2	Nestlocaties	7
4.1.3	Foerageergebied	7
4.2	Torenavalk	7
4.3	Overige soorten	7
5	Effectenbeoordeling en toetsing	9
5.1	Steenuil	9
5.2	Torenavalk	9
5.3	Overige soorten	9
6	Conclusie	10
7	Bronnen	11
8	Verklarende Woordenlijst	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om woningen te realiseren aan de Brede-
weg te Nederweert. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek
(quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat het plangebied mo-
gelijk onderdeel uitmaakt van het (essentieel) functioneel leefgebied van
steenuil. Naar aanleiding hiervan is steenuilonderzoek uitgevoerd in het
seizoen van 2024, om de functie van het plangebied voor de steenuil te
bepalen en de aanwezigheid van deze soort vast te stellen dan wel met
voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van
dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestplaatsen van de steenuil aanwezig binnen of in de directe omgeving van het plangebied?
- Is het plangebied onderdeel van het leefgebied van de steenuil?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nestplaatsen en/of (essentieel) functioneel leefgebied?
- Leiden de werkzaamheden tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de omgevingswet en is een vergunningsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nestplaats komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een vergunningsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die het plangebied heeft voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een vergunningsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een vergunningstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de Bredeweg, ten noordwesten van de kern van Nederweert. Met name woningen, siertuinen en agrarische percelen omringen het plangebied. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit een onbebouwd met gras begroeid terrein. Binnen het projectgebied zijn tevens enkele bomen aanwezig. Aan de noordoostzijde van het projectgebied zijn reeds acht twee-onder-een kap woningen gelegen aan de Bredeweg. Ten zuidoosten van het projectgebied is de kern van Nederweert gelegen welke qua karakter hoofdzakelijk kan worden aangemerkt als woongebied, met daarin enkele niet-woonfuncties. Het projectgebied wordt aan vrijwel alle zijde begrenst door woningen. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven.

2.2 Toekomstige situatie

Initiatiefnemer is voornemens om in het plangebied de sociale huurvoorraad uit te breiden door maximaal 15 woningen voor verschillende doelgroepen te realiseren. In de planontwikkeling wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke groenbeleving rond de woningen die niet verstoord wordt door geparkeerde auto's. Daarom is gekozen voor het autoluw maken van het projectgebied door middel van gecentreerd parkeren, waarbij de parkeerplaatsen zo veel mogelijk in een groen kader met hagen en bomen zijn gesitueerd. Daarmee is rond en voor de woningen ruimte voor een stevige groenstructuur met bomen, struiken en wadi's. De ontsluiting van onderstaand plan zal middels twee nieuw te realiseren toegangswegen plaatsvinden via de Bredeweg. De parkeerplaatsen en ontsluiting van het woonhof blijft in eigendom van Woonik en betreft geen openbaar gebied. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Toekomstige situatie

3 Werkwijze

In de periode van 13 maart tot en met 1 mei 2024 zijn in totaal 3 aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin steenuilen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. De mannetjes claimen in deze periode hun nest en territorium. Gedurende deze periode vertonen de mannetjes steenuilen sterk territoriaal gedrag, waarbij ze reageren op andere balts-roepen. Nadat de eieren, eind april, zijn gelegd wordt minder territoriaal gedrag vertoond en zijn territoria dus ook minder makkelijk aangetoond.

Bij de veldbezoeken is voor een periode tussen een half uur na zonsopgang en 12 uur 's nachts voor twee uren gekeken en geluisterd naar aanwezigheid van steenuilen. Hierbij is regelmatig de territoriumroep van de steenuil afgespeeld (<http://www.steenuil.nl/onderzoek/inventariseren>). Dit is afgespeeld door middel van een bluetooth speaker set, op meerdere locaties op en rond het plangebied. Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op de baltsroep van mannetjes, welke de aanwezigheid van een territorium en dus nest aangeven. Ook is gelet op contactroepen van de steenuil alsmede zichtwaarnemingen van deze soort. Uitsluitende waarne-

mingen van twee verschillende steenuilen zijn genoteerd. Om dubbeltellingen te voorkomen is een fusie-afstand van 500 meter aangehouden. De fusie-afstand is de arbitraire afstand tussen twee elkaar niet-uitsluitende waarnemingen op basis waarvan besloten kan worden tot één of twee territoria.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het kennisdocument Steenuil (BIJ12, versie 1.0 juli 2017). Het document heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocatie voor de steenuil effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van steenuil gunstig: temperatuur niet lager dan 5 °C, de windsnelheid beneden de 5 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 1).

Tabel 1 Bezoeken i.v.m. inventarisaties steenuil

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon onder	Weer	Temperatuur
13-03-2024	Leefgebied steenuil	19.30-21.30	18.38	Wind gemiddeld 3 Bft Volledig bewolkt Geen neerslag	9°C
27-03-2024	Leefgebied steenuil	20.00-22.00	19.01	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	7°C
18-04-2024	Leefgebied steenuil	21.30-23.30	20.37	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	6°C

4 Resultaten onderzoek

4.1 Steenuil

4.1.1 Territoria

Binnen de achtertuin van Stepke 11 is een nestkast voor steenuil aanwezig (Figuur 5). Deze bevindt zich in de noordoosthoek van de tuin, grenzend aan het plangebied. De uitvliegopening van de nestkast is gericht op het agrarische perceel ten noorden van het plangebied. De kast is in gebruik, en tijdens alle veldbezoeken zijn er steenuilen waargenomen bij de nestkast. Het territorium van deze steenuilen rijkt globaal gezien van de achtertuin van Stepke 11 tot het Boeket in het oosten (figuur 4). Er zijn waarnemingen van steenuilen binnen de achtertuinen van de woningen aan de Braosheuf.

Daarnaast is er verder van het plangebied gelegen tevens een territorium aangetroffen (figuur 4). Dit territorium bevindt zich rond het perceel van de Hovensteeg 11. Binnen het plangebied zijn geen responsen gehoord, noch steenuilen of sporen hiervan waargenomen.

4.1.2 Nestlocaties

Binnen het plangebied zijn geen (potentiële) nestlocaties van de steenuil aanwezig. Binnen de achtertuin van Stepke 11 is een in gebruik zijnde nestkast voor steenuil aanwezig (Figuur 5).

Rondom het plangebied zijn meerdere oude schuren en vervallen gebouwen aanwezig met openingen en potentiële nestlocaties. Er kan vanuit worden gegaan dat de nestlocaties zich in de directe omgeving van de waarnemingsclusters bevinden.

4.1.3 Foerageergebied

Steenuilen hebben relatief kleine territoria, waarbij gebruik gemaakt wordt van functioneel leefgebied binnen circa 300 meter van de nestplaats

(BIJ12, kennisdocument Steenuil). Binnen het territorium van de steenuil moet voldoende geschikt leefgebied aanwezig zijn.

Binnen het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig. Dit bestaat uit weides met rond en in het gebied enkele rijen paaltjes. Dit is geschikt habitat voor regenwormen, die vooral in muizenarme jaren belangrijk zijn als voedselbron. Het territorium van de steenuilen bij de Stepke 11 grenst direct aan het plangebied.

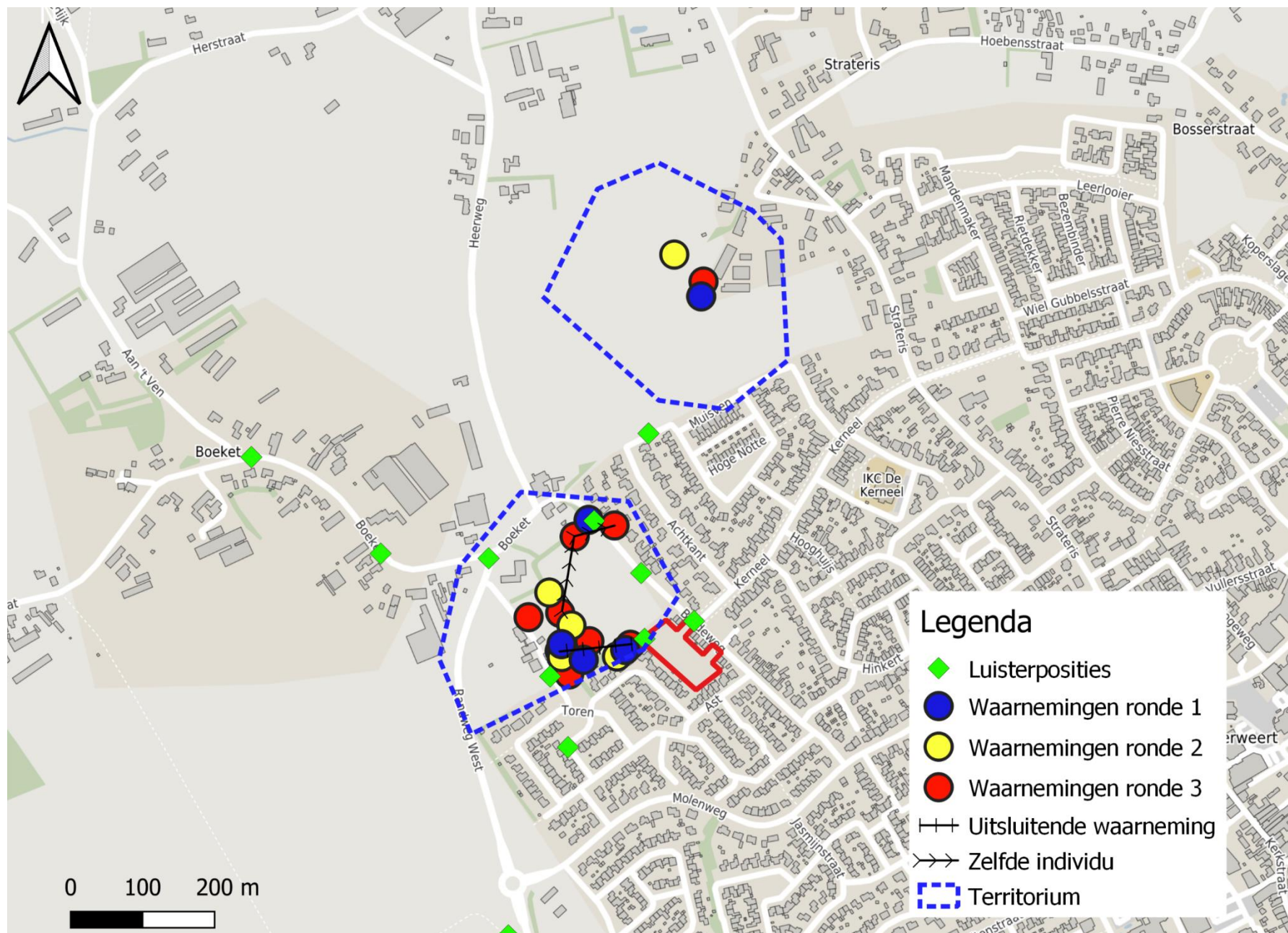
Ook rondom het plangebied is veelvuldig geschikt leefgebied aanwezig. Er is veelvuldig kleinschaligheid aanwezig met struweel en kleinschalige dierenweides. Dit habitat is aanwezig ten westen en noorden van het plangebied, bij het Broeket en Aan het Ven.

4.2 Torenavalk

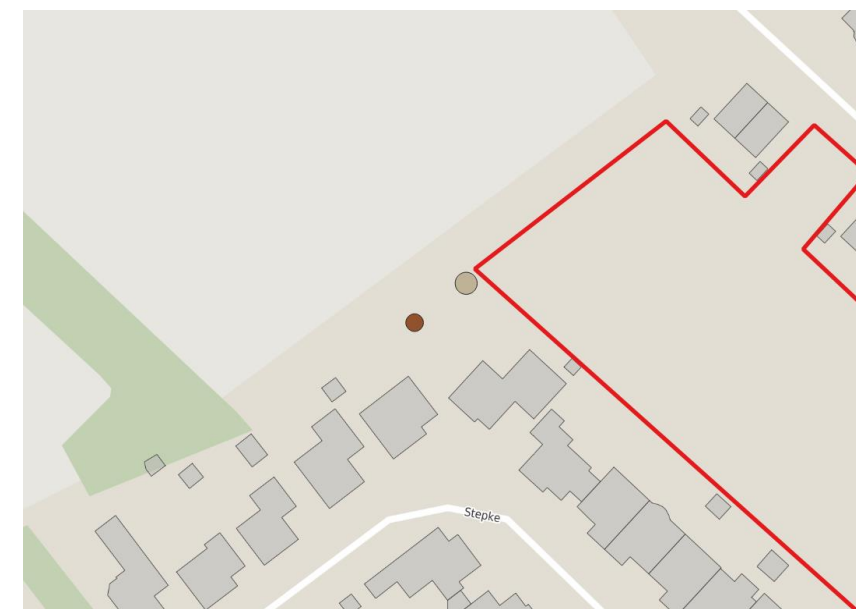
Er is tevens een nestkast van torenvalk aanwezig in de achtertuin van Stepke 9. De uitvliegopening van de nestkast is gericht op het agrarische perceel ten noorden van het plangebied. De kast is in gebruik, en tijdens alle veldbezoeken is er 1 individu van de torenvalk waargenomen bij de nestkast.

4.3 Overige soorten

Binnen het plangebied kunnen incidenteel ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 4: Locaties territoria steenuil rond plangebied

Figuur 5: Locatie nestkasten steenuil (groen) en torenvalk (rood)

Figuur 6: steenuil op dak Bredeweg 114

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Steenuil

Er zijn geen waarnemingen van steenuil gedaan binnen het plangebied tijdens het onderzoek. De aanwezigheid van een territorium en/of nestplaats van een steenuil binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Er is één territorium van steenuil aanwezig direct aangrenzend aan het plangebied, waarbij de nestkast zich binnen het perceel van Stepke 11 bevindt. Er kan niet worden uitgesloten dat deze van tijd tot tijd gebruik maken van het plangebied als foerageergebied. Er zijn echter geen waarnemingen of sporen van steenuilen binnen het plangebied waargenomen. In de ruimere omgeving van het plangebied is veelvuldig kleinschalig cultuurlandschap aanwezig wat zeer geschikt leefgebied betreft. Dit gedeelte zal naar aanleiding van het planvoornemen behouden blijven. Door de ligging van het plangebied ten opzichte van het steenuil-territoria kan echter aanmerkelijk worden gemaakt dat het plangebied niet essentieel is voor het betreffende territorium. Ondanks dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied kan worden aangenomen dat dit geen essentieel leefgebied van de aanwezige steenuilen betreft.

Wel dient er rekening te worden gehouden met verstoring met betrekking tot de steenuil. Maatregelen dienen te worden genomen om verstoring te voorkomen, zowel tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden binnen een ecologisch werkprotocol.

5.2 Torenvalk

Binnen de achtertuin van Stepke 11 is een nestkast voor torenvalk aanwezig. Er dient rekening te worden gehouden met verstoring met betrekking tot de torenvalk. Maatregelen dienen te worden genomen om verstoring te voorkomen, zowel tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden binnen een ecologisch werkprotocol.

5.3 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling gaat geen essentieel leefgebied van de steenuil verloren (tabel 2). Een mogelijke overtreding met betrekking tot de steenuil is daarmee redelijkerwijs op voorhand uitgesloten.

Wel dient rekening te worden gehouden met verstoring van de nestkasten van steenuil en torenvalk. Maatregelen dienen te worden genomen om verstoring te voorkomen, zowel tijdens de werkzaamheden als in de toekomstige situatie. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden binnen een ecologisch werkprotocol.

Daarnaast dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 2: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Steenuil	Ja	-	Te voorkomen	Opstellen ecologisch werkprotocol, nemen maatregelen om verstoring te voorkomen
Torenvalk	Ja	-	Te voorkomen	Opstellen ecologisch werkprotocol, nemen maatregelen om verstoring te voorkomen
Overige soorten ²	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

² Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecooloog.

7 Bronnen

- Kennisdocument Steenuil, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een onthefingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Vergunning

De omgevingswet omvat onderdelen die planten- en diersoorten die vrij in het wild leven beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Omgevingswet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een vergunning benodigd zijn. Een vergunning is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

